

ETCETERA Lag dat vroeger anders, toen video en computer in de kunsten als nieuwe media golden?

DE LA CASINIÈRE In de jaren zeventig zag je in Frankrijk de eerste 'professionele' videokunstenaars opkomen. Televisie schonk mogelijkheden aan die destijds zeer kwetsbare artiesten: zenders als FR3 wilden, in de vorm van programma's, de vectoren en grenzen van het medium in vraag stellen, onderzoeken en verleggen. Audiovisuele kunstenaars kregen dus kansen om producties te maken. Maar met de televisie wisten wij, de artiesten, niet precies wat aan te vangen. Het medium was immers zowel een zegen als een vloek: de televisie slokte de artiesten letterlijk op. En omwille van de toenemende commercialisering moest iedereen, overigens ook in België, na korte of langere tijd meedraaien met het systeem dat de televisie uittekende. De commercialisering wees ons zonder pardon één voor één de deur.

DE PAUW We zijn nooit verder geraakt dan de situationisten. De vragen die rond televisie

gesteld werden, staan helaas ook binnen de nieuwe mediakunsten opnieuw op de agenda. Enkel de context verschilt. Hoewel we de beelden waarmee we dagelijks gebombardeerd worden horen te ondervragen, produceren de nieuwe media er voornamelijk beelden bij. We bevinden ons nog steeds in een tweedimensionale realiteit. Ondanks hun driedimensionale projecties, *environments*, netwerken en andere technieken, produceren de nieuwe media graag mooie prentjes.

ETCETERA En daar bestaan geen uitzonderingen op?

DE PAUW In het artistieke milieu zijn er enkele individuen die de massa overstijgen. Maar hun artistieke inhoud wortelt dan weer zeer sterk in de jaren zestig. In het beste geval duiken er verwijzingen op naar Cage, *action painting*, *op-* en *pop art*. Let wel, die mensen kunnen me in extase brengen. Maar dat ligt veeleer aan mij dan aan de kwaliteiten van het werk. De evolutie van de nieuwe mediakunstenaar is overigens

De grote poëten van vandaag zijn misschien wel de ontwikkelaars en programmeurs van software. In ieder geval distantiëren ze zich technisch gesproken van ons, de passieve gebruikers.

vaak minimaal. Wanneer ik jaren na datum een *work in progress* opnieuw zie, is er vaak bitter weinig veranderd. Vaak beperkte de artiest zich tot een ander schermkleurtje voor zijn presentatie, een ander decor voor dezelfde inhoud. De mogelijkheden die het internet en hedendaagse software bieden zijn zonder meer fascinerend. Maar het stoot me tegen de borst dat er horden artiesten circuleren die het begrijpen, beheersen of omvormen van een softwarepakket als een kunstwerk op zich presenteren. Ook het feit dat een database beschikbaar gemaakt wordt op het net wordt op nieuwe media-festivals (zoals Transmediale (Berlijn), Ars Electronica (Linz) of DEAF (Rotterdam), IS) als een kunstwerk gepresenteerd. Het werk zou de technische gimmick kunnen en moeten overstijgen, maar inhoud is er helaas vaak niet.

DE LA CASINIÈRE Ik ben het daar mee eens, maar wil dat nuanceren. Misschien zien we het beiden verkeerd. De grote poëten van vandaag zijn misschien wel de ontwikke-

Cultuurfilosoof Jan De Pauw (*1966) maakt deel uit van een internationaal netwerk dat naar de naam Dorkbot luistert. Varend onder de ondertitel '*people doing strange things with electricity*', verricht het netwerk onderzoek naar de inzetbaarheid van nieuwe media binnen de kunsten en naar de verbanden tussen kunst, wetenschap en de privésector. De op dit moment 25 met elkaar verbonden organisaties zijn over de wereld verspreid -onder meer in New York, Linz, Melbourne, Mumbai, Barcelona, Mexico City en Tokyo- en leggen elk hun eigen accenten. Voor Jan de Pauw, die in het Gentse Nieuwpoorttheater/ De Visserij maandelijks een Dorkbot organiseert, ligt dat accent op vertoon. Maandelijks treden verschillende lokale, Belgische en buitenlandse artiesten aan om hun werk te presenteren. Ruimte voor discours reserveert hij ook: bij elke aflevering treedt een criticus, professor, kunstenaar of andere specialist terzake aan om een relevant onderwerp uit het veld ('tactiele media', 'interactiviteit',...) uit te spitten. Dorkbot is niet gecreëerd, De Pauw wil eerder aan 'mapping' doen en de kunstenaars een podium bieden. Daarnaast doceert hij ook cultuurgeschiedenis en nieuwe media aan het Brusselse R.I.T.S. en is hij bij radio Klara als criticus actief. Voordien was hij geëngageerd bij het Brusselse Cyber Theatre, 'een extra-ordinair project dat later helaas omgevormd werd tot een surfkot'. www.dorkbot.org

L E X I C O N V A N D E T E C H N O C U L T U U R

gaat dit werk door voor feministisch of zelfs subversief. De kunstenaar Van Lamsweerde bewoont zelf de tussenzone tussen kunst en commercie. Ze maakt immers evengoed

advertenties voor internationaal gerenommeerde ontwerpers, bureaus en tijdschriften. Dat het moeilijk is de verhouding te bepalen tussen dit werk en haar kritische

fotografie is tekenend voor de status van veel modefotografie.